

શ્રી રામચંદ્ર મીશન

માસ્ટરના સમાચારો

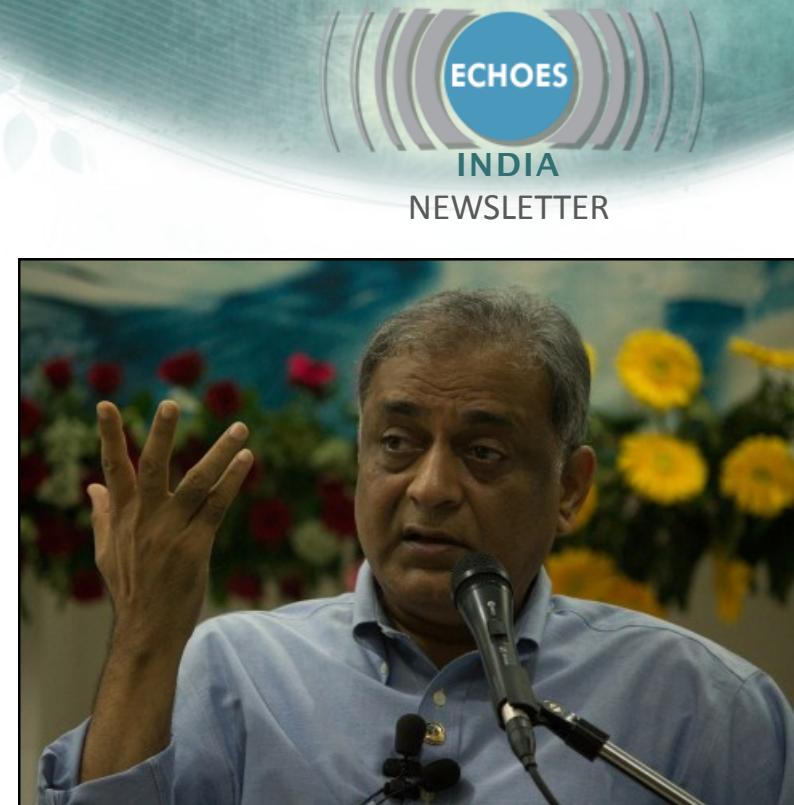
હૈદ્રાબાદ: 6થી 9 માર્ચ

માસ્ટરે હૈદ્રાબાદનો પ્રવાસ શરૂ કર્યો તેના થોડા કલાકો પહેલાં સ્થાનિક અભ્યાસીઓને આદરણીય કમલેશભાઈની હૈદ્રાબાદની મુલાકાતના સમાચાર મળી ગયા હતા. તેઓ સીધા થુમકુન્ટના ઓનલ આશ્રમ પર ગયા હતા અને સત્સંગ કરાત્યા પછી વક્તવ્ય આપ્યું હતું. તેમાં તેમણે કલું હતું કે, “મારા માટે આ મુલાકાત અગત્યની છે, કારણ કે આપણા પ્રિય માસ્ટરની મહાસમાધિ પછી આ મારી પ્રથમ મુલાકાત છે. ભારતમાં આવેલા કેન્દ્રની આ પ્રથમ મુલાકાત હંમેશાં મારા સ્મરણમાં રહેશે.” તેમણે ભારપૂર્વક કલું હતું કે શારીરિક સ્તરે માસ્ટરને મળવું બહુ અગત્યનું નથી, પરંતુ હૃદયથી હૃદયનું જોડાણ સ્થાપિત કરવું અગત્યનું છે.

જમી માર્ચ, શ્રી કમલેશભાઈએ બીએચેઈએલ આશ્રમ ખાતે મેડિટેશન હોલનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું અને બે સત્સંગ કરાત્યા હતા. પ્રાર્થનામચ બનીને કરવાનાં ત્રણ ‘સૂચનો’ થી થતી અસર અને નિયમિત રીતે સાધના કરવાની જરૂરિયાત પર તેમણે ભાર આપ્યો હતો. ત્યાર પછી શ્રી કમલેશભાઈએ ત્યાંના ‘કાન્છા’ આશ્રમ પ્રોજેક્ટની મુલાકાત લેવાનું નક્કી કર્યું હતું, જે પ્રિય ચારીજના પ્રિય પ્રોજેક્ટોમાંનો એક પ્રોજેક્ટ છે.

જમી માર્ચ, તેમણે થુમકુન્ટા ખાતે સત્સંગ કરાત્યો હતો. તેમના વક્તવ્યમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે દુનિયામાં રહેલી અપૂર્ણિતાઓનો પ્રેમથી સ્વીકાર કરીને આપણે આપણાં હૃદયોનું રક્ષણ કરી શકીએ હીએ. દિવસ દરમિયાન, પ્રશિક્ષકોની મિટીંગ રાખવામાં આવી હતી અને તેમાં તેમને પ્રશિક્ષકોએ કરવાનાં કાર્યને લગતા મુદ્દાઓ સ્પષ્ટ કર્યા હતા અને તેમની સમક્ષ નવી પદ્ધતિઓ રજૂ કરી હતી. સાંજના સત્સંગ પછી, તેઓ પાછા ‘કાન્છા’ ગયા હતા.

જુનીએ શ્રી કમલેશભાઈએ ‘કાન્છા’ ખાતે સત્સંગ કરાત્યો હતો અને સાંજે તેઓ ચેલ્લાઈ પાછા ગયા હતા.

મહારાજ્યનો પ્રવાસ

મુંબઈ: 13થી 15 માર્ચ

13મીને શુક્રવારે, શ્રી કમલેશભાઈ મુંબઈ આવ્યા હતા અને નવા આશ્રમ સ્થળની મુલાકાત લેવા માટે બદલાપુર ગયા હતા. ત્યાં તેમણે સત્સંગ કરાત્યો હતો અને સ્થળનો વિકાસ કરવા માટે કમિટિના સભ્યોને સૂચનાઓ આપી હતી. પનવેલ આશ્રમ જતાં પહેલાં, તેમણે એક વૃક્ષ રોપયું હતું.

મુંબઈમાં તેમણે સત્સંગો કરાત્યા હતા, પ્રશિક્ષકોને મજાચા હતા અને અભ્યાસીઓને સંબોધન કરતાં કલું હતું કે અભ્યાસીઓએ પોતાના ભૌતિક અને આધ્યાત્મિક જીવન વચ્ચે સંતુલનની ભાવના કેળવવી જોઈએ. તેમણે કલું હતું કે આનો અર્થ એ થાય છે કે પોતાનું ભૌતિક જીવન એટલું આદર્શપૂર્ણ હોવું જોઈએ કે તેનાથી આધ્યાત્મિક માર્ગની જવાબદારી સહેલાઈથી ઉઠાવી શકાય.

14મીને શનિવારે, સત્સંગ પછી, શ્રી કમલેશભાઈ તેમના અંગત અનુભવો વિષે બોલ્યા હતા અને કલું હતું કે દુઃખ બધા માટે એક સમાન હોવા હતાં ચાતનાનો વિકલ્પ હોઈ શકે છે. ઉપરાંત કલું હતું કે તેમણે પણ દુઃખનો અનુભવ કર્યો હતો પણ તેનાથી તેઓ કાર્યાચાર દુઃખી થયા ન હતા. રવિવારના સત્સંગમાં પુના ઉપરાંત અહુમદનગર, સુરત, સોલાપુર, ચીખલી, ઔરંગાબાદ, નાસિક અને નવી મુંબઈ જેવા દૂર્દૂરનાં સેન્ટરોમાંથી આટલી મોટી સંખ્યામાં આવેલા અભ્યાસીઓને જોઈને તેઓ વિશેષ ખુશ થયા હતા.

તેમણે મુંબઈમાં પ્રશિક્ષકોને સંબોધિત કર્યો હતા અને વક્તવ્ય આપ્યા પછી, પ્રશ્નોત્તરીનો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો. આ પારદર્શિક પ્રશ્નોત્તરીમાંથી લીધેલાં અવતરણો:

- બાબુજી મહારાજના કહેવા મજબુત, આપણી વાસ્તવિક ચાત્ર ‘ભૂમા’માં વિલીન થયા પછી જ શરૂ થાય છે, બરાબર એવી રીતે

શ્રી રામચંદ્ર મીશન

એકોઝ ઈન્ડીયા ન્યુઝલેટર

જેમ કે જીવનની સાચી શરૂઆત લગ્ન પછી થાય છે.

• ધ્યાનમાં વિચારો આવે ત્યારે કેવી રીતે કામ લેવું એ બાબતમાં તેમણે કંદું હતું કે ધ્યાન દરમિયાન વિચારો આવે એ સ્વાભાવિક છે, વિચારહીન અવસ્થા પ્રાપ્ત કરવી એ વ્યવહાર નથી. હતાં પણ જો આપણો આપણી અંદર દિવ્ય પ્રકાશ હોવાનો વિચાર હુંમેશ માટે ટકાવી રાખીએ, તો વિચારો પ્રત્યે બેધ્યાન રહીને પણ ધ્યાન કરી શકશે.

રવિવારના સત્સંગ પછી અને બપોરના ભોજન પછી તેઓ નાસ્તિક જવા રવાના થચા હતા.

મધ્ય મહિનાઃ 15થી 19 માર્ચ

શ્રી કમલેશભાઈ સડક માર્ગ બપોરે નાસ્તિક પહોંચયા હતા અને ત્યાં એકનિત થચેલા 300 અભ્યાસીઓને સત્સંગ કરાવ્યો હતો. સાંજે, આશ્રમના ખાતે કામચલાઉ મેડિટેશન હોલનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું. ચુવાનો સાથે કલાક જેટલું સત્ર રાખ્યું હતું અને તેમાં નવા અભ્યાસીઓ માટે, ડી.વી.જોવામાં થતી સમયની બરબાદી, આધુનિક જીવન શૈલી અને આપણે આપણી જતમાં સુધારો કેવી રીતે લાવી શકીએ, જેવા જુદા જુદા પ્રક્ષોને આવરી લેવામાં આવ્યા હતા.

16મીએ સત્સંગ અને નાસ્તો કર્યા પછી, તેઓ ઔરાગંબાદ જવા નીકળ્યા હતા અને રસ્તામાં આવતા સેટેલાઈટ સેન્ટર, ચેવલામાં રોકાઈને ત્યાં સત્સંગ કરાવ્યો હતો. ત્યાં 12 નવા આગંતુકોનો ઔપચારિક પરિચય કરાવ્યો હતો અને બપોરના ભોજન પછી, તેમણે ફરીથી પ્રવાસ શરૂ કર્યો હતો અને લગભગ ત્રણ વાગે લાસુર પહોંચયા હતા. તેમણે ધ્યાન માટે નક્કી કરેલી એક જમીન પાસેના એક વૃક્ષ નીચે લગભગ 50 અભ્યાસીઓને સત્સંગ કરાવ્યો હતો.

ત્યાં હાજર હતા તે બધા માટે તે ચાદગાર ક્ષાણ હતી. છેવટે 4 વાગે શ્રી કમલેશભાઈ ઔરંગાબાદ આવી ગચ્છા હતા. ઔરંગાબાદ આશ્રમ ખાતે સત્સંગ શરૂ કરાવતાં પહેલાં, તેમણે પ્રેમપૂર્વક ધ્યાન કરવાની આવશ્યકતા પર ભાર આપતું ટૂંકું વકતવ્ય આપ્યું હતું.

17 મીન મંગળવારે, તેમણે ‘ધ્યાનનો અભ્યાસ કરો’ વિષય પર સંબોધન કરવા માટે ઔરંગાબાદમાં આવેલી ગર્વનર એન્જિનિયરિંગ કોલેજની મુલાકાત લીધી હતી. તેમાં વિદ્યાર્થીઓ, અધ્યાપકગણ અને આમંત્રિતો સહિત 200થી વધારે આકાંક્ષીઓએ હાજરી આપી હતી. તેમના વકતવ્યમાં તેમણે ભારપૂર્વક કંદું હતું કે જ્ઞાન પર પ્રભુત્વ મેળવવા કરતાં અનુભવ પરથી શીખવું વધારે અગત્યનું છે. તેમણે ધ્યાનનો ગુણધર્મ અને સહજ માર્ગમાં ‘પ્રાણાહૃતિ’દ્વારા આપવામાં આવતી ગઈ સહાયતાની સમજ આપી હતી. તેમણે હળવાશ પ્રાપ્ત કરવા માટેની પદ્ધતિનું પ્રત્યક્ષીકરણ કરી બતાવ્યું હતું. ત્યાર પછી જે લોકો ધ્યાનનો અનુભવ કરવા માગતા હતા તેમના માટે ધ્યાનના સત્રનું સંચાલન કર્યું હતું. લગભગ બધાએ ભાગ લેવાનું પસંદ કર્યું હતું અને સત્રના અંતે 40 કરતાં પણ વધારે વિદ્યાર્થીઓએ અભ્યાસ શરૂ કરવાની ઈરછા દર્શાવી હતી.

તે પછી, શ્રી કમલેશભાઈ ચીખલી જવા રવાના થચા હતા અને 22 નવા અભ્યાસીઓ સહિત લગભગ 250 અભ્યાસીઓને સાંજે સત્સંગ કરાવ્યો હતો. સત્સંગ પછ હિંદીમાં અડધા કલાક માટે બોલ્યા હતા. સાંજનું જમણ અભ્યાસીઓ સાથે લઈને દરેકને પોતાના હાથે પ્રસાદ આપ્યો હતો.

18મીએ, સવારના સત્સંગ પછી, તેઓ જાલના જવા રવાના થચા હતા. ત્યાં તેમણે સત્સંગ કરાવ્યો હતો અને એક અભ્યાસીએ

ભવિષ્યમાં મેડિટેશન સેન્ટર બનાવવા માટે અપેલી જમીનની મુલાકાત લીધી હતી.

ઔરંગાબાદ પાછા આવીને, આશ્રમ ખાતે તેમણે સાંજનો સત્સંગ કરાવ્યો હતો અને તેમની અંદર બદલાવ લાવવા માટે તેમને પ્રોત્સાહન આપવા તેમની સાથે હિંદીમાં બોલ્યા હતા. તેમના રોકાણ દરમિયાન, તેમણે અભ્યાસીઓને અનુભવ કરાવ્યો હતો કે તે પણ તેમનામાંના જ એક હતા.

19મી માર્ચ, તેઓ અહુમદનગર સેન્ટર જવા નીકળયા હતા. ત્યાં ‘ઓમ ગાર્ડન મંગલ શર્ચાલચ’ ખાતે સવારનો સત્સંગ કરાવ્યો હતો. તે પછી શ્રી કમલેશભાઈએ એક વડીલ અભ્યાસી ભાઈના ઘરની મુલાકાત લીધી હતી. ઔરંગાબાદ પાછા જવાના બદલે, તેમને તેમનો વિચાર બદલ્યો હતો અને ત્યાંથી પુના જવાનું નક્કી કર્યું.

પુના: 19થી 22 માર્ચ

શ્રી કમલેશભાઈ તેમના થોડા સાથીઓ સાથે સાંજે પુના પહોંચયા હતા અને એક અભ્યાસીના ઘરે સત્સંગ કરાવ્યો હતો. 20મીએ તેઓ પનશેટ રીટ્રીટ સેન્ટર ગયા હતા. તેમની મુલાકાતના દિવસો દરમિયાન તેમણે સવારના અને સાંજના સત્સંગો કરાવ્યા હતા. તેમણે 15 નવા પ્રશિક્ષકો બનાવ્યા હતા અને અભ્યાસીઓને થોડા વક્તવ્યો આપ્યાં હતાં. તેમાંના એક વક્તવ્યમાં તેમણે કહ્યું હતું કે, “જીવનમાં ગમે તેવા સંજોગો આવે, પણ પ્રેમ આપણા હૃદ્યોમાંથી સતત વહેતો રહેવો જોઈએ. તે નદીની જેમ વહેતો રહેવો જોઈએ, બંધિયાર પાણીની જેમ સીમિત નહીં.” બીજા સત્રમાં તેમણે દર્શાવ્યું હતું કે, “હંમેશાં હૃદય તમને જે સાચું છે તે જ કહેશે અને સાચું જ માર્ગદર્શન આપશે. જ્યારે લોભ અને અહંકાર હસ્તક્ષેપ કરશે ત્યારે તે ગેરમાર્ગ દોરી હશે. હૃદયની સૂચનાને અનુસરવા માટે વ્યક્તિમાં હિંમત હોવી જોઈએ. હંમેશાં તમારા હૃદયને અનુસરો.”

કોટેજમાં તેમનો સમય નવા અભ્યાસીઓને મળવામાં, હાજર રહેલા અભ્યાસીઓ સાથે પરસ્પર ચર્ચા વિચારણા કરવામાં તથા સતત કાર્યમાં ગાળચો હતો. દરરોજ સાંજે, ખડકવાસલા બંધના કિનારા પર મજાની લટાર મારવાનો આનંદ માણચો હતો અને ત્યાં તેઓ થોડી ભિનિટો શાંતિથી બેઠા હતા. તે પછી અભ્યાસીઓ અને બાળકો સાથે તેમની સરળતા અને એકબીજા પ્રત્યે રહેલા પ્રેમ વિષે વાર્તાલાપ આપ્યો હતો.

કોસ્ટલ આંધ્રનો પ્રવાસ

2થી 12 એપ્રીલ

આદરણીય શ્રી કમલેશભાઈ 2જાન્યુઆરી 2જાન્યુઆરી સવારે 6.30 વાગે તૈયાર થઈને ધ્યાનમાં બેઠા હતા. આંધ્ર પ્રદેશના દરિયા કિનારે આવેલાં ઘણાં સેન્ટરોની મુલાકાત લેવા માટે તેમની આ નવી ચાત્રા શરૂ કરવા માટે તેમણે માસ્ટરોને પ્રાર્થના કરી હતી. તેમણે પૂ.ચારીજનો ઉલ્લેખ કરતાં કહ્યું હતું કે તેઓ આ બધાં કેન્દ્રોની મુલાકાત લેવા માગતા હતા, પણ વિવિધ કારણોસર જઈ શક્યા ન હતા.

શ્રી કમલેશભાઈ લગભગ 9 વાગે સુલ્લુપોંટ્યા પહોંચ્યા હતા અને ત્યાં હાજર રહેલા 120 અભ્યાસીઓને સત્સંગ કરાવ્યો હતો. બીજા દિવસે, તેમણે મજ્જવરખ્પણું ખાતે નવા ‘સુલોચના સદન આશ્રમ’નું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું. તે આશ્રમ નેલ્લોર શહેરથી લગભગ 15 કિમી દૂર આવેલો છે. વક્તવ્ય દરમિયાન તેમણે વિગતવાર સમજાવતાં કહ્યું હતું કે સંસ્કારો અને અહંકાર, બે અલગ વાસ્તવિકતાઓ છે. “અહંકારને સંસ્કારો સાથે કોઈ મતલબ નથી. આપણે જ્યારે ઈરાદાપૂર્વક નક્કી કરીએ કે, ‘હું આ નહીં કરણ’, અથવા ‘હું મારા પતિ કે પત્ની સાથે યોગ્ય વર્તાવ નહીં કરણ’, તો તે જીવિપણું છે. આનાથી વિક્ષુખ્યતા અને અંધાધૂંધી ફેલાવાથી સંસ્કારો વધારે બને છે. અહંકાર એ સંસ્કારોનું પરિણામ નથી, પણ અહંકાર કરવાથી વધારે સંસ્કારો બને છે.

શ્રી રામચંદ્ર મીશન

એકોઝ ઈન્ડીયા ન્યુઝલેટર

તેમનો પ્રવાસ ચાલુ રાખીને, તેમણે કાવતીના આશ્રમની મુલાકાત લીધી હતી અને ઓંગોલ ખાતે 4થી 6 એપ્રીલ સુધી રોકાચા હતા. આ સ્થળ પર સ્થાનિક અભ્યાસીઓ ઉપરાંત નજીકનાં કેન્દ્રોમાંથી મોટી સંઘ્યામાં આવેલા અભ્યાસીઓ તેમના માસ્ટર સાથે સમય ગાળવા એકમિત થચા હતા અને અભ્યાસીઓ તથા બાળકો સાથે તેમણે સમય ગાળ્યો હતો. દ્વિ એ ચિલ્ડલુરિપેટ જતાં રસ્તામાં તેમણે નાનકડા ગામ ચનમદ્દલની મુલાકાત લીધી હતી. ત્યાં તેમને સહજ માર્ગ વિષે વધારે જાણકારી મેળવવા માગતા 250 સ્થાનિક લોકોને સંબોધિત કર્યા હતા. તેમણે જીવનનું લક્ષ્ય અને ધ્યાનની આવશ્યકતા પર સંદેશ આપ્યો હતો.

ત્યાર પછી શ્રી કમલેશભાઈ ચિલ્ડલુરિપેટ જવા રવાના થચા હતા. ત્યાં સત્સંગ કરાત્યા પછી, તેમણે આશ્રમને વિકાસના આર્થિક આપ્યા હતા અને ઢૂંકો વક્તવ્ય આપ્યું હતું. ત્યાં તેમણે સ્થાનિક ટૂકડીને વૃક્ષો રોપવાની સલાહ આપી હતી અને કષ્ટું હતું કે લાતાજ ઈચ્છિતા હતા કે કાકભૂષણી આશ્રમની જેમ બધા જ આશ્રમો હરિયાળા (લીલાછમ) અને શાંત બને. વૃક્ષો પ્રાણાહૃતિને ટકાવી રાખે છે, જ્યારે માણસો તેને ટકાવે કે ના પણ ટકાવે. રોપવામાં આવેલાં વધારે વૃક્ષો આશ્રમમાં રહેલા પ્રાણાહૃતિના પ્રવાહને ટકાવી રાખશે.

બપોર સુધીમાં તેઓ કોલ્ડલુર આશ્રમ પર પહોંચી ગયા હતા. ત્યાં તેમને સત્સંગ કરાત્યો હતો અને દરિયા ડિનારે થચેલાં સંમેલનોના વાતાવરણનો અનુભવ કર્યો હતો. બપોરે આરામ કરતી વખતે તેમણે કષ્ટું હતું કે આ પ્રવાસને ગુરુઓ પણ અનુસરી રહ્યા છે કારણ કે

તેઓ સમગ્ર વિશ્વ પર વિશેષ કાર્ય કરી રહ્યા હતા. માનવજાતિ માટે આધ્યાત્મિક મોકદાશ તેના પોતાના કલ્યાણ માટે આવશ્યક છે.

7મી એપ્રીલે, શ્રી કમલેશભાઈ 8.30 વાગે ગુન્ઝુર આશ્રમ આવત્યા હતા. તેમને આવકારવા માટે લગભગ 400 અભ્યાસીઓ હાજર રહ્યા હતા. સત્સંગ કરાત્યા પછી, તેમણે બધી ઈમારતોની મુલાકાત લીધી હતી અને તેનું સૂક્ષ્મ નિરીક્ષણ કર્યું હતું. તેમની મુલાકાતના પ્રતિક રૂપે તેમણે આંબાના ત્રણ છોડ રોપ્યા હતા. 10.30 વાગે વિજયવાડા જવા રવાના થચા હતા.

વિજયવાડા જતાં રસ્તામાં કમલેશભાઈ કેએલ ચુનિવર્સિટી ખાતે થોડું રોકાચા હતા, ત્યાં વિજયવાડાની ટૂકડીએ ઓપન છાઉસનું આચ્યોજન કર્યું હતું. લગભગ 300 વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાશાખાના સભ્યોએ જીવનમાં ધ્યાનની જરૂરિયાત પર આપવામાં આવેલા ઢૂંકી સમજૂતી ઉત્સાહપૂર્વક સાંભળી હતી. તેમના પ્રેરણાદાચક વક્તવ્ય પછી તેમણે રીલેક્શેનન સત્રનું સંચાલન કર્યું હતું અને થોડી જ વારમાં ભાગ લેનારાઓ ઊંડી અવસ્થામાં ડૂબી ગયા હતા. તે પછી તેમણે વિદ્યાર્થીઓને પહેલી ધ્યાનની બેઠક આપી હતી અને ઔપચારિક પરિચય પૂરો કરવા માટે અનુગામી દિવસોમાં બાકીની બેઠકો દૂરથી આપી હતી.

વિજયવાડા આશ્રમ ખાતે લગભગ 40 બાળકોએ તેમના હૃદયપૂર્વકના પ્રેમનો આવેશયુક્ત ઉભરો રજુ કરતા ગીત કારા હૃદયપૂર્વક તેમનું સ્વાગત કર્યું હતું. સત્સંગ પછી તેમણે આશ્રમની બાજુમાં આવેલા એસએમએસએફ બિલ્ડીંગની મુલાકાત લીધી હતી. તેમણે સી આઈ સીને આ સ્થળનો આશાવાદી ઉપયોગ કરવાની સલાહ આપી હતી કારણ કે તે શહેરના મધ્યમાં છે. તે સાંજે તેમના કોટેજમાં ચર્ચા રાખવામાં આવી હતી તેમણે ઈચ્છાઓ અને અપેક્ષાઓ વચ્ચે રહેલા તફાવતની ચર્ચા કરી હતી અને સહજ માર્ગ પ્રાર્થનામાં ‘ઈચ્છાઓ’ શબ્દનો ઉલ્લેખ શા માટે કર્યો છે, તે વિષે તેમણે ઊંડી સમજ આપી હતી.

8મીએ સવારે ઢૂંકા વક્તવ્ય પછી તેમણે બીજો સત્સંગ કરાત્યો હતો અને હાજર રહેલા દરેકને કષ્ટું હતું કે નવા અભ્યાસીઓનું સ્વાગત ખૂલ્લા દિલથી કરવું જોઈએ અને સહજ માર્ગમાં તેમને થચેલા અનુભવ મુજબ સંવાહક વાતાવરણ પેદા કરવું જોઈએ.

તેમણે એલુર થઈને રાજ્મુદ્રિ આશ્રમ સુધી ચાત્રા ચાલુ રાખી હતી,

શ્રી રામચંદ્ર મીશન

એકોઝ ઈન્ડીયા ન્યુઝલેટર

ત્યાં તેમણે ફરીથી એકવાર વૃક્ષોના જતનનું મહત્વ અને આશ્રમોની નવા વૃક્ષો ઉગાડવાની જરૂરિયાત વિષે વાત કરી હતી.

૧મીના રોજ, સાંજે કાર્ડિનાડા આશ્રમ પહોંચતાં પહેલાં, તેમણે અમલપુરમ અને ચનમ કેન્દ્રોની મુલાકાત લીધી હતી. સત્સંગ પછીના તેમના વકતવ્યમાં તેમણે અભ્યાસને જીવંત રાખવાની જરૂરિયાત ઉપર અને તેને વળગી રહેવાના પ્રયત્ન ઉપર ભાર મૂક્યો હતો. “થોડા પ્રયત્નો ખૂબ જ મોટી વસ્તુઓમાં પરિણામે છે. શરૂઆતમાં ડાચ નાના પ્રયત્નોથી વધારે નિશ્ચિત અસર ન થાય. પરંતુ આપણા હૃદયમાં સર્જાતી દરેક નાની છાલત, ઉપરથી પડતા પાણીનાં ટીપાંની જેમ, તેમાં વધારો જ કરે છે. દરેક છાલત પણ તેવી જ હોય છે. આપણે તેને પાણીનાં ટીપાંની જેમ વરાળ થઈ ને ઉડી જવા દેવી ન જોઈએ, આપણા હૃદયમાં આપણે તેનો ધીમે ધીમે સંગ્રહ થવા દેવો જોઈએ અને સમુદ્ર બનાવવો જોઈએ. અને જ્યારે મારો આ સમુદ્ર, મારા માસ્ટર સાથે લચ પામે, ત્યાર પછી જ તેમાં સુંદરતા, ભવ્ય સુંદરતા આવે છે.”

શ્રી કમલેશભાઈ 10મીની બપોરે ત્યાંથી નીકળી ગયા અને વીજાગથી લગભગ 40 કિ.મી.ના અંતરે આવેલા સમ્પથીપુરમના આશ્રમે પહોંચ્યા હતા. સાંજના સમયે, તેઓ અભ્યાસીઓની સાથે બહાર બેઠા હતા અને તેમણે હૈદરાબાદના પ્રોજેક્ટ વિષે વાત કરતાં કહું હતું કે તે સહજ માર્ગનું મક્કા બનશે. ત્યારપછી ચર્ચા વિજ્ઞાન અને આધ્યાત્મિકતા પર કરવામાં આવી હતી. રાત્રિભોજન પછી તેઓ સ્થાનિક અભ્યાસીઓના જૂથ સાથે ભાવિ વિકાસની સંભાવનાઓ બાબતમાં ચર્ચા માટે બેઠા હતા અને તેમણે આધ્યાત્મિકતા વિષેના પ્રશ્નોના જવાબો આપ્યા હતા. બીજા દિવસે, આગસ્ટની બાબતમાં પ્રશ્નોનો જવાબ આપતાં તેમણે કહું હતું, “આપણી નિષ્ઠિયતા પણ સંસ્કારોનું સર્જન કરે છે, કોઈ વસ્તુ નહીં કરી શકવાની આપણી અસમર્થતા ઉપર જ્યારે આપણે ચિંતન કરતા રહીએ છીએ, ત્યારે તે પણ સંસ્કારો બનાવે છે.”

12મીના રોજ, સવારના 7.30 વાગ્યાના સત્સંગ પછી, દરેકને પ્રોત્સાહિત કરવા માટે અને વધારે સારા પરિવર્તન માટે નિષ્ઠપૂર્વકના અભ્યાસ કરવા અને આપણા પોતાના પરિવર્તન કારા

બીજા આકાંક્ષિઓને આકર્ષવા માટે તેમણે અંતિમ વકતવ્ય આપાયું હતું. ત્યારબાદ દરેક મિશનની વૃદ્ધિ માટે સહિત્ય ભાગ લેવો જોઈએ, તેમ કહીને તેમણે પ્રશિક્ષકો અને અભ્યાસીઓ સાથે ઔપचારિક ચર્ચા કરી હતી. બપોર ના સમયે, તેઓ સ્વચંસેવકો સાથે જમ્યા હતા અને એક કલાક સુધી તેમની સાથે વાતો કરી હતી.

આ ચાત્રાના અંતે, તેમણે કહું હતું કે આ સંમેલનથી, આધ્યાત્મિક સંમેલનોમાં અભ્યાસીઓની શિસ્તથી અને તેમના અભિગમથી તેઓ ખુશ અને તેઓ પ્રભાવિત થચા હતા.

હૈદરાબાદ : 13 એપ્રિલ

શ્રી કમલેશભાઈ સવારના 10 વાગ્યાની આસપાસ હૈદરાબાદ પહોંચી ગયા હતા અને ડોમલગુડા યોગાશ્રમ ખાતે ગયા હતા, જ્યાં 2000થી વધુ અભ્યાસીઓ તેમની રાહ જોઈ રહ્યા હતા. સત્સંગ પછી તેમણે 31મી માર્ચ 2015ના વ્હીસ્પર્સના સંદેશાને અનુલક્ષીને એક નાનું વકતવ્ય આપાયું હતું, જેમાં બાબુજ મહારાજે જણાવ્યું છે કે ‘કાન્છા શાંતિ વનમ્ પ્રોજેક્ટ’ એક ‘આધ્યાત્મિક આશ્રય સ્થાન’ બનશે. તેમણે અભ્યાસીઓને શક્ય હોય તેટલા વધારે તેમાં ભાગ લેવાની અને 50,000થી વધુ વૃક્ષો સાથે તેને એક સાચું જંગલ (વન) બનાવવાની સત્તાહ આપી હતી. સાંજના સમયે થોડા કલાકો ‘કાન્છા’માં પસાર કર્યા પછી, તેઓ દિલ્હી જવા માટે નીકળી ગયા હતા.

ઉત્તર ભારતનો પ્રવાસ : 14 થી 20 એપ્રિલ

14મીએ શ્રી કમલેશભાઈએ ગુરગાંવ આશ્રમ ખાતે સત્સંગ કરાવ્યો હતો અને સાંજના સત્સંગ પછી વકતવ્ય આપાયું હતું.

15મીની વહેલી સવારે તેઓ દિલ્હીથી નીકળી ગયા હતા અને લખનૌના અમૌસી એરપોર્ટ આવ્યા હતા, ત્યાંથી તેઓ સીધા જ આશ્રમ પહોંચ્યા હતા. નાસ્તા અને થોડા આરામ કર્યા પછી, તેમણે બાબુજ મહારાજના જનમટિવસની ઉજવણીના સ્થાનનો નકશો ચકાસ્યો હતો અને સુધારા માટેનાં સૂચનો આપ્યું હતાં. ત્યારબાદ તેમણે સંપૂર્ણ સ્થળનું અવલોકન કર્યું હતું અને ધ્યાનકક્ષમાં સત્સંગ કરાવ્યો હતો તથા નાનું વકતવ્ય આપાયું હતું.

16મીના રોજ, તેઓ શાહજહાનપુર આશ્રમ જવા માટે નીકળી ગયા હતા અને સવારે 9 વાગે ત્યાં પહોંચ્યા હતા. થોડા પ્રેમાળ અને ઉત્સાહી અભ્યાસીઓ ફૂલોના છાર અને પ્રેમાળ હુદય સાથે તેમને આવકારવા માટે રસ્તાની બાજુમાં તેમની રાહ જોતા ઉભા હતા. આશ્રમમાં આવ્યા પછી તેઓ બાબુજ મહારાજની મહાસમાયિ પર ગયા હતા અને ફૂલો અર્પણ કર્યું હતાં. પાંચ મિનિટના ટૂંકા ધ્યાન પછી તેઓ ધ્યાનકક્ષમાં ગયા હતા અને સત્સંગ કરાવ્યો હતો.

આ પછી તેઓ આખા આશ્રમમાં ફર્ચી હતા અને ખાસ કરીને નવું રસોડું અને ડાઈનીંગ બ્લોકનું અવલોકન કર્યું હતું અને તેની મરામત અને નવા બાંધકામ રસ્મિયાન તેમાં ઘણા સુધારાઓ સૂચય્યા હતા. ત્યારબાદ તેમણે તેમના ઈમેઇલ ચકાસ્યા હતા અને વહીવટી બાબતો વિષે ચર્ચા કરી હતી. સાંજે તેમણે સત્સંગ કરાવ્યો હતો

શ્રી રામચંદ્ર મીશન

એકોઝ ઈન્ડીયા ન્યુઝલેટર

અને શાહજહાનપુરના એક પ્રેમાળ અને ભાવિક અભ્યાસીના ઘરની મુલાકાત પણ લીધી હતી.

તેમના એક વકતવ્યમાં તેમણે કંબું હતું, “લાલાજ મહારાજ વારંવાર કહેતા હતા કે આપણે એવી રીતે અભ્યાસ કરવો જોઈએ કે આપણે પ્રગતિ આપણા વ્યવહારમાં દેખાવી(પ્રતિબિંબિત થવી) જોઈએ. બીજાઓ કંભી શકે કે, ‘હા, તે સહજ માર્ગનો અભ્યાસી છે.’ આપણે આપણું જીવન એવી રીતે જીવનું જોઈએ કે આપણે ‘તેમની’ ચાદમાં દૂબેલા રહીએ અને સાંજની સફાઈની જરૂરિયાત જ ઉભી ન થાય. તે જ અંતિમ પ્રાપ્તિ છે.”

ન્યારે શાહજહાનપુરમાં હતા, ત્યારે શ્રી કમલેશભાઈએ આંધ્રપ્રદેશના દરિયાકંદના વિસ્તાર ઉપર કાર્ય કરી રહ્યા હતા અને ગ્રામવાસીઓના મોટા સમૂહને દૂરની પ્રારંભિક સિટિંગ્સ આપતા હતા.

17મીના રોજ, તેમણે ધ્યાનકષ્ઠમાં સત્સંગ કરાવ્યો હતો અને નાસ્તો કર્યા પછી બાબુજ મહારાજના ઘરની મુલાકાત લીધી હતી અને જે ઓરડામાં બાબુજ રહેતા હતા અને કાર્ય કરતા હતા તે જ ઓરડામાં સત્સંગ કરાવ્યો હતો.

તેઓ શાહજહાનપુરથી ફેફારી જવા માટે સવારે 9.30 વાગે નીકળી ગયા હતા. આશ્રમમાં આત્મા પછી તેમણે સત્સંગ કરાવ્યો હતો અને આશ્રમની ઈમારતોના વિકાસ માટે દરખાસ્ત મૂકી હતી. તેમના વકતવ્યમાં તેમણે કંબું હતું કે, “તેમનો સંદેશો લોકો સુધી પહોંચાડવો તે જ આપણી ગુરુદક્ષિણા છે. નવા આકંક્ષિઓ તેમનો અભ્યાસ ચાલુ રાખે કે ન રાખે, તે તેમની મરજ છે. પરંતુ સહજ માર્ગના ધ્યાન વિષે તેમને જાણકારી હોવી જોઈએ. આપણે તેમને ખાતરી આપવી જોઈએ કે ન્યારે તેઓ ઈચ્છે, ત્યારે આપણા દરવાજા તેમના માટે હંમેશાં ખુલ્લા રહેશે. તેમની ટીકા ના કરો. સહજ માર્ગ એ પ્રેમનો માર્ગ છે.”

ન્યારે તેમના પ્રેમાળ માસ્ટરને રાત્રિનું ભોજન પીરસત્તા જોયા, ત્યારે બધા જ અભ્યાસીઓ પ્રેમ અને કૃતજ્ઞતાના ભાવમાં દૂબી ગયા હતા. તેમણે તે રાત્રિએ આશ્રમમાં રહેવાનું નક્કી કર્યું હતું અને 18મી એપ્રિલે સાંજે 6.00 વાગે ફેફારથી નીકળી ગયા હતા.

ચાત્રા દરમિયાન, લખનૌ જતાં રસ્તા ઉપર હરદોઈ ખાતે પીડબલ્યુડી, ઈન્સ્પેક્શન હાઉસમાં ટૂંક વિરામની યોજના હતી.

તેઓ સ્થાનિક અભ્યાસીઓને મળયા હતા અને લખનૌ આશ્રમ જતાં પહેલાં સત્સંગનું આચ્યોજન કર્યું હતું.

19મીના રોજ શ્રી કમલેશભાઈ વહેલા ઊઠી ગયા હતા. તેમણે તેમના ઈમેઇલ તપાસ્યા હતા અને ત્યારબાદ ધ્યાનકષ્ઠમાં સવારનો સત્સંગ કરાવ્યો હતો. સત્સંગ પછી તેમણે વકતવ્ય આપ્યું હતું, જેમાં તેમણે ચીવટપૂર્વકની સાધનાના મહત્ત્વ ઉપર ભાર મૂક્યો હતો. તેમણે શિસ્તની જરૂરિયાત વ્યક્ત કરી હતી અને ભાર મૂક્યો હતો કે આ અભ્યાસીઓના પોતાના જ લાભ માટે છે.

તેમણે બધા જ સ્વયંસેવકો સાથે કોટેજમાં જ બપોરનું ભોજન લીધું હતું અને સાંજે ધ્યાનકષ્ઠમાં સત્સંગ કરાવવા માટે આવ્યા હતા. ટૂંક વકતવ્યમાં તેમણે કંબું હતું કે, “વસ્તુઓ માટેની ઈચ્છાઓ બંધ કરો, તે જેવી છે તેવી જ સ્વીકારવાનું શરૂ કરો અને તેને આનંદપૂર્વક કરો. આપણે દુઃખો સ્વીકારવાની જોઈએ અને તે પણ આનંદપૂર્વક અને તેમાંથી શિખવા માટે સક્ષમ બનવું જોઈએ. કડવું, પીડાકર, નિષ્ઠુર છદ્ય માસ્ટરની કૃપાને ફૂટાવી દે છે, ન્યારે જે વ્યક્તિ હંમેશાં ખુશ રહે છે અને બધી જ પરિસ્થિતિઓમાં કૃતજ્ઞ રહે છે, તે આપોઆપ કૃપા મેળવે છે અને આવી વ્યક્તિ ઝડપથી પ્રગતિ કરે છે.” તેઓને ખુશ કરવા, તેમણે બધાજ સ્વયંસેવકો સાથે ડાઈનિંગ હોલમાં રાત્રિભોજન લીધું હતું.

20મી એપ્રિલના રોજ, તેઓ સવારના 9 વાગે આશ્રમથી નવી ડિલ્હી જવા માટે અમૈસ્ટ્રી એરપોર્ટ જવા નીકળી ગયા હતા અને ત્યાંથી તેઓ અમદાવાદ ગયા હતા.

શ્રી રામચંદ્ર મીશન

મનપક્કમના સમાચાર

લેટીન અમેરિકા અને આઈબીરીચન પેનિનસુલાનાં અભ્યાસીઓ માટેનો સેમીનાર : 9 થી 14 ફેબ્રુઆરી

સેમીનારમાં બ્રાઝીલ, ચીલી, ડોલંબીચા, ઈકવાડોર, ફાન્સ, હૈતી, માર્ટીનિકયુ, મેક્સિકો, મોરોક્કો, પોર્ટુગલ, સ્પેન, ચુ.એસ.એ. અને વેનીજુએલાના અભ્યાસીઓએ ભાગ લીધો હતો.

તેમાં દ્રેક દિવસે ધ્યાનની ત્રણ બેઠકો અને બે કાર્યક્રમો રાખવામાં આવ્યા હતા. સેમીનાર દરમિયાન ઘણાં સત્ત્રોમાં નાના જૂથમાં ચર્ચાઓ સાથે સ્વ-મનનનો સમાવેશ કર્યો હતો અને પછી, દ્રેક ભાગ લેનાર તરફથી આત્મોચના, તેમના વ્યક્તિત્વ વિચારો અને લાગણીઓની આપ-દે કરવામાં આવી હતી. રજુઆતોની શ્રેણીઓ મુદ્દાના કેન્દ્રો હતાં : ‘માસ્ટરને આત્મસાદ કરો અને તેમના શિક્ષણને વ્યખ્તારમાં આવવા દો’. લાલાજ મહારાજ ક્રાર નિર્દેશિત વાતચીતનાં સિંધ્ઘાંતો પર ભાર આપતા સત્રમાં ભાગ લેનારાંને તેઓ બીજાઓ સાથે કેવી રીતે વાતચીત કરે છે, અને તેઓ તેમની અંદર શું પરિવર્તન લાવશે તેના પર આત્મનિરીક્ષણ કરવા કહ્યું.

સેમીનારમાં આખરી દિવસોમાં, ઘણા અભ્યાસીઓએ આ પ્રક્રો પર તેમના જવાબોની આપ-દે કરી હતી અને પુરાવા તરીકે તેમના વ્યક્તિત્વ અનુભવોના ઉદાહરણો આપ્યા હતા.

શુક્રવારે, 13મી ફેબ્રુઆરીએ કમલેશભાઈએ સેમીનારમાં હાજર રહેલાંને વક્તવ્ય આપ્યું હતું તે વક્તવ્યનાં કેટલાંક મુદ્દાઓ નીચે આપેલા છે.

એકોઝ ઈન્ડીચા ન્યૂઝલેટર

- આપણાં જ્ઞાનને આપણા અનુભવનું પીઠબળ હોવું જરૂરી છે. આપણા વિચારોમાં ખૂબ શક્તિ છે પણ તેને અનુભવનું પીઠબળ હોવું જોઈએ, જેમ કે હંદ્રિયસ્પર્શી અંતર્ફીન અને ત્યારે આ ખરાં સત્ત્ય બને છે.
- વધારે પડતું ન બોલો. આપણું બાબુ વર્તન તે આપણી અંદરની સુંદરતાનું પ્રગટીકરણ છે અને જ્યારે બધું જ સાચી રીતે કરવામાં આવે છે ત્યારે તે વિકસે છે.
- સફાઈની આપણી પદ્ધતિ ખૂબ જ અસરકારક છે. મૂળ સફાઈના અભ્યાસમાં આપણે ત્રણ પરિવર્તન લાવી શકીએ છીએ. (i) નીર્ણય લેતાં પહેલાં, થોડી સફાઈ કરો, જેનાથી નકારાત્મક પરિણામને દૂર કરી શકાય છે. (ii) કોઈને મળતાં પહેલાં તે વ્યક્તિની સાથેનો સંભવિત સામનો દૂર કરવા માટે થોડી સફાઈ કરો, અને (iii) નકારાત્મક ઘટનાના બન્યા બાદ તરત જ થોડી સફાઈ કરી લો.

પ્રશિક્ષક ઉમેદવાર કાર્યક્રમ

6 થી 15 માર્ચ

43 ભાઈઓ અને બહેનો ક્રારા આ સેમીનારમાં હાજરી આપવામાં આવી અને પ્રશિક્ષકોનાં કામમાં હાલતમાં જે બદલાવની શરૂઆત કરવામાં આવી છે તેને ધ્યાને લેવામાં આવી. સહજમાર્ગની ફિલસ્ફૂઝી, હાલતનું નિરીક્ષણ અને દસ નિયમોને સમાવેશ કરતા મુદ્દાઓ પર સત્રો ચોજવામાં આવ્યા હતા.

શ્રી કમલેશભાઈએ ઉમેદવારોને ત્રણ પ્રસંગોએ સંબોધિત કરીને ખૂબ જ ઉદાર રીતે તેમનો સમય ફાળવ્યો હતો. તેમણે પ્રશિક્ષકોને તેમના કામમાં નમ અને અઝ્ગાત રહેવાની જરૂરિયાત પર અને ધગશપૂર્વક સાધનાનો અભ્યાસ કરવાના મહત્વ પર પણ ભાર મૂક્યો હતો. જ્યારે શ્રી કમલેશભાઈ ઓડીટોરીયમ બ્લોકની છત પર રાત્રિ ભોજન માટે ઉમેદવારો સાથે જોડાયા ત્યારે ઉમેદવારો ખૂબ જ ખુશ થઈ ગયા હતા.

આ સેમીનારથી નવા પ્રશિક્ષકોમાં તેમના ‘પવિત્ર અને ઉમદા’ કામ કરવા માટે તૈયાર થાય ભાઈચારાની ભાવના પેદા થઈ હતી અને તે આ સેમીનારનો હેતુ હતો.

શ્રી રામચંદ્ર મીશન

એકોઝ ઈન્ડીયા ન્યુઝલેટર

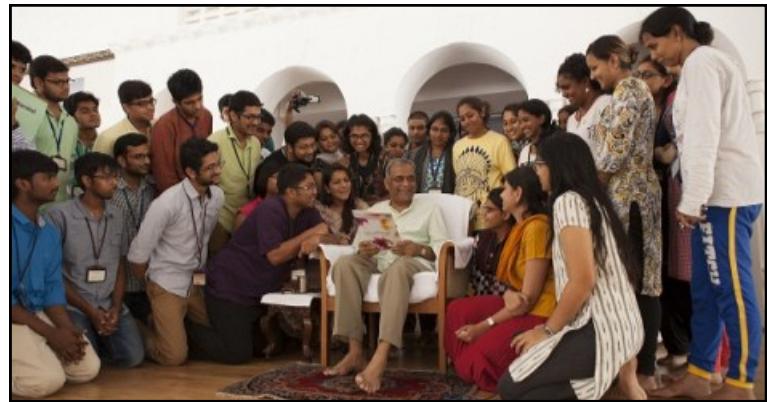

‘આપણી નિયતિને આકાર આપો’ સમગ્ર ભારતના ચુવાઓ માટે સેમીનાર – માર્ચ

લગભગ બે મહિનાથી ઈ-મેર્લાલથી મોકલવામાં આવતી અઠવાડીક પ્રવૃત્તિઓ માટે તૈયાર થઈને આ સેમીનારમાં સમગ્ર ભારતમાંથી 18 થી 25 વર્ષની વચ્ચે જૂથનાં લગભગ 450 ભાગ લેનારા છાજરી આપવા માટે આવ્યા હતા. સમગ્ર કાર્યક્રમમાં ‘માહિતી’ ના બદલે ‘અનુભવ’ પર ખાસ ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો.

પૂ. ચારીજનાં ‘દીર્ઘક્રાંતિ બનો’ વકતવ્યથી કાર્યક્રમની શરૂઆત થઈ હતી. બહેન એલીઝાબેથ ડેનલેએ વર્ષાવ્યું હતું કે કઈ રીતે સહજ માર્ગના પદ્ધતિસરના અભ્યાસ ક્રારા, એક ઈચ્છુક બીજાઓ સાથે ‘વાતચીત’ થી ‘વ્યવહાર’ તરફ વિકાસ પામી શકે છે. સહજ માર્ગના અભ્યાસ પર પ્રોત્સાહિત સત્રો ઉપરાંત બીજી પ્રવૃત્તિઓનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો. તેમની ચાત્રામાંથી પરત ફર્યા બાદ, શ્રી કમલેશભાઈએ ત્રીજા દિવસથી અને તે પછીના દરેક દિવસે સવારના સત્તસંગનું સંચાલન ફર્યું હતું. સત્તસંગ પછી શ્રી કમલેશભાઈએ જૂથને આપેલાં ઘણાં બહુમુલ્ય વકતવ્યો નીચે મુજબ છે.

- પ્રાર્થના ફર્યા પછી પ્રાર્થનાસભર હાલતમાં રહો. ધ્યાન ફર્યા પછી બધો સમય ધ્યાનસ્થ હાલતમાં રહો.
- જ્યારે આપણે ભંડારામાં હોઈએ હીએ, આપણે ફ્રવામાં ઉતારેલી ડોલ જેવા હોઈએ હીએ. જ્યારે તે દુબાડેલી હોય છે ત્યારે તે ભરેલી લાગે છે, પણ જેવી તેને બહાર કાઢવામાં આવે છે તમાંથી થોડું પાણી ફોળાઈ જાય છે, અને જો તે ડોલમાં કાણાં હોય, તો

બહાર નીકાળતાં સુધીમાં બધું જ પાણી બહાર નીકળી જાય છે. આ કાણાંઓ બીજું કંઈ જ નહીં પણ આપણા હૃદયમાં રહેલી ઈચ્છાઓ છે.

- જ્યારે શૂન્યાવકાશ બે અર્ધગોળને સાથે પકડી રાખે છે, ત્યારે તેમને અલગ કરવામાં ઘણી મુશ્કેલી પડે છે. જ્યારે તમે નાની માત્રામાં હવાને દાખલ કરો છો, તે સરળતાથી અલગ થઈ શકશે. શૂન્યાવકાશમાં આવી શકિત હોય છે. આવો શૂન્યાવકાશ તમારા હૃદયમાં ઉત્પણ કરો – કે તે ઉગમસ્થાનથી કયારેચ અલગ ન કરી શકાય એવું શકિતશાળી બંધન ઉત્પણ કરે. એક માત્ર નાની ઈચ્છા પણ હૃદયની અંદરનાં શૂન્યાવકાશનો નાશ કરે છે.
- છમેંશા તમારા માતા પિતાને પ્રેમ અને માન આપો. તેમને દુઃખી કરવાનું ચોગચ નથી.
- ઈરાદાપૂર્વક કરેલી ઈચ્છાઓ આપણી નિયતિ સાથે દખલ કરે છે. જ્યારે આપણે તેની સાથે દખલ ન કરવાનું શીખીએ છીએ ત્યારે નિયતિ ખૂલે છે.
- અભ્યાસનાં મુખ્ય બે વિશિષ્ટ ભાગ છે. આપણા અભિગમ માટે સ્વચ્છાં અભ્યાસનો હિસ્સો 5% અને અભ્યાસ કરવાના વલાણનો હિસ્સો 95% હોય છે. અભ્યાસ શીખવાડી શકાય છે, અભ્યાસ કરવાનું વલાણ શીખવાડી શકતું નથી. દરેકે તે વિકસાવવું પડે છે. આનંદી રીતે પ્રતિભાવ આપીને, શ્રી કમલેશભાઈએ પ્રશ્નો અને જવાબના બે સત્રો પણ લીધાં હતાં, પણ પોતાની અંદરથી માર્ગદર્શન શોધવાની જરૂરિયાત પર ભાર મૂકયો હતો. તેઓ સમૂહને મળીને

શ્રી રામચંદ્ર મીશન

એકોઝ ઈન્ડીયા ન્યુઝલેટર

ખુશ થચા હતા અને આશા વ્યક્ત કરી હતી કે ભવિષ્યમાં ઉચ્ચતર કાર્ય કરવા માટે બધા તેમની જતને તૈયાર કરે અને તે માટે તેમણે નીચેના મૂળ પુસ્તકોનો અભ્યાસ કરવાની ભલામણ કરી હતી : મારા ગુરુદેવ, માનવ વિકાસમાં સદગુરુની ભૂમિકા, શીવીલીંગ ધ પર્સનાલીટી, જીવન અને મૃત્યુ, રામચંદ્રની સંપૂર્ણ કૃતિઓ.

સેમિનારનું જેવું સમાપન થવા આવ્યું ત્યારે અંત વખતે ઉદ્ભવતી ઉદાસીનતાનું સ્થાન આંજી દે તેવા આનંદની ભાવનાએ અને નવી શરખાતે લઈ લીધું હતું.

પૂર્વના રાજ્યોના પ્રશિક્ષકોનો સેમિનાર

24 થી 28 માર્ચ 2015

આ સેમિનાર જેનો વિષય 'Internalise the Master and Externalise His Teaching' (માસ્ટરને આત્મસાત કરો અને તેમના શિક્ષણને તમારા વર્તનમાં આવવા દો) હતો. તેમાં પણ્ણે બંગાળ, બિહાર, ઓરિસા, ઝારુંડ અને સિક્કિમ ઉપરાંત મહારાષ્ટ્ર, મધ્યપ્રદેશ અને તામિલનાડુંના આશરે 82 પ્રશિક્ષકોએ ભાગ લીધો હતો.

આ કાર્યક્રમનું સંચાલન 8 ફેસિલિટેરની એક ટીમ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું અને આવા સેમિનાર માટે ચારીજ મહારાજ દ્વારા આપવામાં આવેલા મુખ્ય હેતુઓ : પ્રશિક્ષકોમાં સાચો ભાઈચારા સ્થાપવા માટે, પારસ્પરિક સહકારને અને વિચારોના આદાનપ્રદાનને પ્રોત્સાહન આપવાનો હતો.

વિવિધ વાર્તાલાપો અને ચર્ચાવિચારણાઓ દરમિયાન 'A Conscious Lifestyle'(એક સજાગ જીવન પદ્ધતિ), 'Refinement and Destiny' (સભ્યતા અને પ્રારબ્ધ) અને 'Doing, Not-Doing' (કરવું, શું ન કરવું) સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો. દરેક સત્રની શરૂઆત આ વર્ષના શરૂઆતમાં શ્રી કમલેશભાઈ દ્વારા જહેર કરાયેલી નવી કાર્યપદ્ધતિઓમાંની એક પદ્ધતિનો અમલ કરીને કરવામાં આવી હતી. દરેક વ્યક્તિને હાર્ટફુલનેસ રિલેક્ષેશન પદ્ધતિ શીખવાનો મોકો મજયો હતો.

કાર્યક્રમની અંતિમ સાંજે ઓડિટોરીયમ બિલ્ડીંગની અગાશી પર શ્રી કમલેશભાઈ દ્વારા એક ડિનરનું આચ્યોજન કરવામાં આવ્યું હતું. તેમણે દરેક ભાગ લેનારાઓ સાથે અંતઃકરણપૂર્વક વાતચીત કરી હતી જે દરેકના હંદચને સ્પર્શી ગઈ હતી. ભાગ લેનાર દરેક જણે આવા બીજા કાર્યક્રમોમાં ભાગ લેવાની આતુરતા દર્શાવી હતી.

સંદેશનો ફેલાવો

ચનમડલ એ પ્રકાશમ જલ્દાના યદ્યાનપુદીમાં આવેલું એક નાનું ગામ છે. તારીખ 6 એપ્રીલના રોજ માનનીય શ્રી કમલેશભાઈએ તેમની આંખની ટઠવતિચ સફર દરમિયાન આ ગામની મુલાકાત લીધી હતી અને એક ઓપન છાઉસનું સંચાલન કર્યું હતું. સહજ માર્ગની ધ્યાન પદ્ધતિ વિષે જાણકારી મેળવવા આશરે 250 ગ્રામવાસીઓ એકઠા થચા હતા. "જીવનનું ધ્યેય અને ધ્યાન કરવાની આવશક્યતા" પર શ્રી કમલેશભાઈએ એક સંદેશ આપ્યો હતો. બહેન ઉમા ગંગાધરે (સેન્ટર ઈન ચાર્જ, નેલ્લોર) આ સંદેશનો અનુવાદ તેલુગુ ભાષામાં કર્યો હતો. આ મતવિસ્તારના ધારાસભ્યએ પણ આમાં ભાગ લીધો હતો. તેમણે શ્રી કમલેશભાઈને તેમના મતવિસ્તાર મારટુર ખાતે આવા બીજા ઓપનછાઉસનું આચ્યોજન કરવા વિનંતી કરી હતી. ધ્યાન કરવાની આવશક્યતાનું મહત્વ સમજાવતા સત્ર દરમિયાન પૂછેલા સવાલોના જવાબ શ્રી કમલેશભાઈએ આપ્યા હતા.

16મી એપ્રીલના રોજ ધારાસભ્યની વિનંતીને ધ્યાનમાં રાખીને બીજા ઓપન છાઉસનું આચ્યોજન પ્રકાશમ જલ્દાના મારટુર ગામમાં કરવામાં આવ્યું હતું. આ સત્રમાં 800 અધિકારીઓ અને બિન અધિકારીઓ હાજર રહ્યા હતા. બહેન ઉમા ગંગાધરે સહજ માર્ગની ધ્યાન પદ્ધતિ અને મનુષ્યના જીવનનું ધ્યેય ઉપર સમજણ આપી હતી. ત્યારબાદ ડૉ. વેંકટ આર. એદારાએ ધ્યાનના ફાયદાઓ સંક્ષિપ્તમાં સમજાવ્યા હતા. તેમણે બધાને દશ મિનિટ માટે ધ્યાનમાં બેસવા માટે કહું હતું. દશ મિનિટના ધ્યાન બાદ બધાએ હળવાશનો અનુભવ કર્યો હતો અને કેટલાક લોકોએ જણાવ્યું કે તેઓએ અદ્ભૂત શાંતિનો અનુભવ થયો હતો. આ સમયે શ્રી કમલેશભાઈ શાહજાનપુરમાં હતા. તેમણે હાજર રહેલા 800 લોકોને 40 મિનિટનું સિટીંગ ત્યાંથી જ આપી હતી. સિટીંગ બાદ તેમણે એકઠા થચેલા બધાને સંબોધિત કર્યો હતા અને આ પ્રાસ્તાવિક સિટીંગોને પૂરી કરવા માટે તેઓ તેમની બીજી અને ત્રીજી સિટીંગ 17મી અને 18મીએ રાત્રે 9:00 વાગ્યે બેસવાની જરૂર છે. આ કાર્યક્રમના આચ્યોજનમાં ઘણા સ્વચ્છ સેવકો ઉત્સાહપૂર્વક જોડાયા હતા.

શ્રી રામચંદ્ર મીશન

એકોઝ ઈન્ડીયા ન્યૂઝ્લેટર

ચુ-કનેક્ટ પ્રવૃત્તિઓ

ગાજીચાબાદ

29 માર્ચના રોજ શાંતિ કુંજ આશ્રમ ગાજીચાબાદમાં એક દિવસના ચુ-કનેક્ટ સેમિનારનું આચોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમા આગ્રા, મીરત, છાપુર, ગવાલીયર, મુઝફ્ફર નગર, મોરાદાબાદ, નોઈડા, વૈશાળી, દિલ્હી અને ગુડગાંવના 80થી પણ વધારે લોકોએ ભાગ લીધો હતો.

ભાઈ સુમીત અરોરા (સેન્ટર ઈન ચાર્જ, ગાજીચાબાદ) અને નોઈડાના ભાઈ હરપ્રિત ભાણે સત્રનું સંચાલન કર્યું હતું. અને મુખ્ય હેતુ અને વિષય ચુ-કનેક્ટ કાર્યક્રમની પદ્ધતિના સિદ્ધાંતોને પ્રસ્તુત કર્યા હતા. બંદેઓ સાથે મળીને ભાગ લેનારના પ્રશ્નોના જવાબ આપ્યા હતા.

સ્વયં સેવકોએ ‘ઓરીએન્ટેશન’ અને ‘યોગ’ ઉપર એક મોક સત્રનું પ્રદર્શન કર્યું હતું. સેમિનારના સમયે ભાગ લેનારાઓને તેમના વિસ્તારમાં આવેલી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓને શોધવાની વિનંતી કરવામાં આવી હતી જ્યાં આ સેલ્ફ ડેવલોપમેન્ટ પ્રોગ્રામ (SDP) તેમના અભ્યાસક્રમમાં દાખલ કરી શકાય.

કોલ્હાપુર

આ સેલ્ફ ડેવલોપમેન્ટ પ્રોગ્રામ (SDP) ભીમા ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ મેનેજમેન્ટ એન્ડ ટેકનોલોજી (BIMAT), કોલ્હાપુરના એમ.બી.એ. ના વિદ્યાર્થીઓ સમક્ષ સફળતાપૂર્વક પ્રસ્તુત કરવામાં આવ્યો હતો. આ

ઈન્સ્ટીટ્યુટના ડીન તરફથી અદ્ભુત પ્રતિસાદ પ્રાપ્ત થયો હતો.

ઓગષ્ટ 2014થી ફેબ્રુઆરી 2015 સુધી કુલ 12 સત્રોનું આચોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આદાન પ્રદાનના આ સત્રમાં 31 વિદ્યાર્થીઓએ ભાગ લીધો હતો અને તેમના તરફથી ઉત્સાહજનક પ્રતિસાદ અને સક્રિયતા બતાવી હતી. ભીમા એન્યુકેશન સોસાયટીના કેટલાક આધ્યાપકોએ પણ કેટલાક સત્રમાં ભાગ લીધો હતો. અને પ્રોગ્રામ ક્રારા આપવામાં આવેલ સારાંશ અને મૂલ્યોનાં વખાણ કર્યા હતાં.

આશરે 27 વિદ્યાર્થીઓએ ધ્યાનનો પદ્ધતિસર અભ્યાસ શરૂ કર્યો હતો અને તેમને સિટીંગો લીધો હતી. કોટેજના કેમ્પસમાં સમૂહ ધ્યાનનું આચોજન કરવામાં આવ્યું હતું. એક ભવ્ય સમારોહમાં શ્રી એ.ક.ગુરાવના હસ્તે ભાગ લીધાના પ્રમાણપત્રોનું પણ વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું અને તે દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓએ તેમના અનુભવોક્ષા હતા અને ધ્યાન કર્ય રીતે તેમને લાભદારી થયું તે વિષે બોલ્યા હતા.

જુલાઈ 2015માં ચુ-કનેક્ટ પ્રોગ્રામનો લાભ વધારેને વધારે વિદ્યાર્થીઓ સુધી પહોંચે તે માટે ટાઈમટેબલમાં તેનો સામેલ કરવામાં આવશે તેવી જહેરાત કરવામાં આવી હતી.

કોલકાતા

14 અને 15મી માર્ચ બીએમએ ખાતે શિક્ષકોના વિકાસ / ઓરીએન્ટેશન વર્કશોપનું બે દિવસનું ચુ-કનેક્ટનું આચોજન કરવામાં આવેલું હતું. આ વર્કશોપમાં બિહાર, ઝારખંડ આસામ અને પશ્ચિમ બંગાળના આશરે 75 અભ્યાસીઓએ ભાગ લીધો હતો. ભાગ લેનારાઓને ચુ-કનેક્ટનો પાથમિક પરિચય આપવામાં આવ્યો હતો ત્યારબાદ કો-ઓર્ડિનેટર, ફેસીલિટેટર અને શિક્ષકોની ભૂમિકાઓ અને જવાબદારીઓ, શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સાથે કેવી રીતે સંપર્ક સાધવો તેના પર ચર્ચાઓ કરવામાં આવી હતી. ભાગ લેનાર બધાને પાંચ ગ્રુપમાં વિભાજિત કરવામાં આવ્યા હતા અને દરેક ગ્રુપને ચુ-કનેક્ટના અભ્યાસક્રમમાંથી એક પ્રકારણ આપવામાં આવ્યું હતું અને તે બધાએ ગ્રુપે આપેલા વિષય પર એક મોક સત્રની રજુઆત કરવાની હતી. આ કાર્યક્રમનું સમાપન મંતવ્યોના સત્ર અને તેને અમલમાં મુકવાની રૂપરેખા સાથે કરવામાં આવ્યું હતું.

શ્રી રામચંદ્ર મીશન

એકોઝ ઈન્ડીયા ન્યુઝલેટર

આંન્ધ્રપ્રદેશ - ઉત્તર

14મી અને 15મી માર્ચ ૬૨મિયાન વારંગલ આશ્રમ, આશ્રમપુરમ કેન્દ્ર, અને ઝોન ૧એના સથુપલ્લી કેન્દ્ર ખાતે મોક સત્રનું સંચાલન કરવામાં આવ્યું. ધ્યાન, મૂલ્યો, યોગ, ધર્મ, તથા ‘આંતરિક વિકાસ, બાધ વિકાસ તરફ દોરી જાય છે,’ જેવા મુદ્દાઓ ઉપર રજૂઆત કરવામાં આવી હતી અને ત્યાર બાદ માસ્ટરનો વીડીઓ દર્શાવવામાં આવ્યો હતો. આ કાર્યક્રમમાં ચુવાનો સાથે ઘણા અભ્યાસીઓએ તથા પ્રશિક્ષકોએ ભાગ લીધો હતો. આ કાર્યક્રમ ચુવાઓએ પરસ્પર ઓળખવાની અને સહજ માર્ગ સાથે જોડાયેલા રહેવાની તક આપી હતી. વિધાર્થીઓએ પણ ઉત્સાહ અને નિખાલસતાથી ભાગ લીધો હતો.

ચુ-કેનેકટના કાર્યમાં ભાગ લેવા માટે, કૃપયા ગ્રાહક થાવ: <http://www.sahajmarg.org/resources/programs/uconnect>

મુલ્યો ઉપર શિક્ષણ

એસએચ્પીટી દ્વારા શુભારંભ કરાયેલો, મુલ્યો ઉપરના શિક્ષણનો કાર્યક્રમ (વીઈ), દેશભરના અલગ અલગ ભાગોમાં પૂરજોશમાં ચાલુ છે. ઘણી શાળાઓએ વીઈના શિક્ષણને તેમના અભ્યાસક્રમના એક ભાગ રૂપે, એપ્રીલથી શરૂ થતા શૈક્ષણિક સત્રમાં સામેલ કરવાનું પસંદ કર્યું છે. આ અમને મળોલા કેટલાક અહેવાતો છે.

વીઈનો અભ્યાસક્રમ અંબુજ સાર્વજનિક શાળા રખિયાવાસ, રાજ્યસ્થાન ખાતે ઘોરણ ૪ અને ૯ માટે એપ્રીલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. પ્રારંભિક સત્રો બાદ, વિધાર્થીઓએ વર્ગો પ્રત્યે હિકારાત્મક વલણ દર્શાવ્યું હતું અને ઉત્સાહપૂર્વક પ્રતિસાદ આપી રહ્યા છે.

વીઈ અભ્યાસક્રમનો શુભારંભ, સેન્ટ માર્ટિન્સ શાળા, સીલીગુરીમાં, 2015-2016ના સત્ર માટે તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો. ઘોરણ ૯ અને ૮ માટે અનુક્રમે ૮મી અને ૧૧મી એપ્રીલના રોજ અભ્યાસક્રમ વિષે રજૂઆત કરવામાં આવી હતી. સંક્રિય અધ્યયન થઈ ૬ ‘મૂળભૂત મુલ્યો’નું શિક્ષણ કેવી રીતે આપી શકાય તે વિષે જ્યાલ આપવામાં આવ્યો હતો. આ અત્યંત રસપ્રદ સત્રો હતાં જેમાં વિધાર્થીઓએ સંક્રિયપણે ભાગ લીધો હતો.

૮મી એપ્રીલે, કેન્દ્રીય વિધાલય નંબર ૨, રેલ્વે કોલોની, આપટાપુર ખાતે, શિક્ષકો માટે મુલ્યો ઉપર શિક્ષણના સત્રનું આચોજન કરવામાં આવ્યું હતું. સહભાગીઓએ પદ્ધતિસર મુલ્યોના શિક્ષણની અગત્યતા ઉપર ભાર મુક્તા કાર્યક્રમની ઝાંખી આપવામાં આવી હતી. સત્રના અંતમાં, શિક્ષકોએ સ્વચંસેવકોને વર્ગનું સંચાલન કરવામાં મદ્દ આપવાનું વચ્ચે આપ્યું હતું.

તમારા ક્ષેત્રમાં મુલ્યોના શિક્ષણમાં સ્વચંસેવક તરીકે ભાગ લેવા માટે, કૃપયા મુલાકાત લો:

<http://www.sahajmarg.org/resources/programs/values-education>

UConnect news contd...

શ્રી રામચંદ્ર મીશન

ચુવા પ્રવૃત્તિઓ

શોલાવંધન, તામિલ નாડு

14મી એપ્રિલના રોજ, શોલાવંધન, શિવગંગાઈ, શિક્ષાલાપણી, અને મદુરાઈ કેન્દ્રોના 30 અભ્યાસીઓ માટે કાર્યક્રમનું સંચાલન કરવામાં આવ્યું હતું. માસ્ટર, પદ્ધતિ, અને મિશન પ્રત્યે અભ્યાસીઓને પ્રોત્સાહિત કરવાના હેતુથી, અભ્યાસીઓએ તેમના કેન્દ્રોમાં થતી પ્રવૃત્તિઓના સંબંધમાં તેમના અનુભવોનું આદાન-પ્રદાન કર્યું હતું. પોતાની અંદર જરૂરી બદલાવ કેવી રીતે લાવવો, તેની ઉપર અને ‘પરોઢ પરમ તત્ત્વ’ પુસ્તક ઉપર જીવંત રજૂઆત કર્યા બાદ માર્ષટરના અવતરણો રજૂ કરવામાં આવ્યાં હતાં. છેવટે, મિશનના વિકાસને બઢતી આપવા માટે ચુવાનોએ ભવિષ્યમાં પ્રવૃત્તિઓની ચર્ચા કરી હતી. એક દિવસીય કાર્યક્રમમાં ભાગ લઈ રહેતા તમામને આધ્યાત્મિક વિશ્રાંતિનો અનુભવ થયો હતો.

હુબલી કાર્યાલાય

13મી અને 14મી એપ્રિલ ૬રમિયાન ઉત્તર કાર્યાલાયના હુબલી કેન્દ્ર ખાતે વિવિધ કેન્દ્રોના 42 ચુવાન અભ્યાસીઓ માટે બે દિવસીય સેમિનારનું સંચાલન કરવામાં આવ્યું હતું. હુબલીની ચુવા ટીમે, વ્યક્તિગત રીતે વિવિધ કેન્દ્રોની મુલાકાત લઈને તથા ચુવાનોને કાર્યક્રમમાં ભાગ લેવા માટે પ્રોત્સાહિત કરીને, લગભગ એક મહિના કરતાં વધારે સમય માટે સખત પરિશ્રમથી કામ કર્યું હતું. લક્ષ્ય, આધ્યાત્મિક ચાત્રા, અભ્યાસ અને બદલાવ જેવા વિષયો ઉપર પરસ્પર સંવાદાત્મક સત્રોએ આત્મ નિરીક્ષણને અને સ્વ-અભિવ્યક્તિને પર્યાપ્ત અગત્યતા આપી હતી. કાર્યક્રમની અનુસુચીમાં સવારની શારીરિક વ્યાચામ, સત્સંગ, ઉત્કૃષ્ટ મૌન, રમતો, ઉજાણ અને સાંજની સફાઈનો પણ સમાવેશ કરવાં આવ્યો હતો.

ઉનાળુ શિબીર., ગાડીચાબાદ

11મી અને 12મી એપ્રિલ ૬રમિયાન શાંતિકુંજ આશ્રમ ખાતે ઉનાળુ શિબીરનું આચ્યોજન કરવામાં આવ્યું હતું. ગાડીચાબાદ, નોઈડા, અને વૈશાલી આશ્રમનાં બાળકોએ ભાગ લીધો હતો. દેક બાળકને સ્વાગત કીટ આપવામાં આવી હતી.

આ શિબીરનો વિષય “મેધધનુષ” હતો. આશ્રમની ઈમારતોને વિવિધ છસ્તકલાશી, દેક જગ્યાએ રંગો ભરીને, કલાત્મક રીતે સજાવવામાં આવી હતી. શિબીરની શરૂઆત એરોબિક સત્રથી કરવામાં આવી હતી. દરકાર અને વહેંચણીના મૂલ્યોની સાથેનો સંવાદ એક અભ્યાસ સમાન હતો. ત્યાર બાદ, રદ્દી વસ્તુઓને ફરી ઉપયોગમાં લેવાનું શિખવતી, “કલા અને છસ્તકલા”નું સત્ર હતું. બપોરના ભોજન બાદ કઠપુતળીનો ખેલ, અને ચલાચિત્ર બતાવવામાં આવ્યા હતાં. સાંજનો સમય આશ્રમની ઈમારતોની સફાઈમાં, ધ્યાન ખંડની ખુરશીઓની સફાઈમાં અને છોડવાઓને પાણી પીવડવાના સ્વયંસેવાના કાર્યમાં વિતાવવામાં આવ્યો હતો. બાળકોએ નિષ્ઠાની ભાવનાને અદ્ભૂત રીતે દર્શાવી હતી અને કામ કરવાની મજાને માણી હતી.

સ્વચંસેવકોએ કિકેટ, ફૂટ બોલ, અને રસ્સાખેંચ જેવી મેદાની રમતોનું આચ્યોજન કર્યું હતું, સાંજના તેઓએ ડમ્બ શેરાડની રમતને અને એરોબિક સત્રોને માણયા હતા. પોતાની ડાચરી લખીને અને રાત્રીની પ્રાર્થના કારણે હુદા હુદા કરવામાં આવ્યું હતું.

બીજા દિવસે સવારે, નાસ્તા બાદ, એરોબિક સત્ર રાખવામાં આવ્યું હતું. રવિવારના સત્સંગ માટે જ્યારે અભ્યાસીઓ ધ્યાન ખંડમાં ગચ્છા ત્યારે તે દરમિયાન બાળકોએ પોતાના બાલકેન્દ્રને સજાવ્યું હતું અને રમતો રમ્યા હતા. તેઓએ પરસ્પર વહેંચણી અને એકલીજાની દરકારના, ટીમની ભાવનાના, સખત પરિશ્રમના, કુદરત માટેના આદરના, સહ જીવનના અને સહકારના મૂલ્યો ઉપર ચર્ચા કરી હતી અને તેની કદર કરી હતી. આવતા ઉનાળુ શિબીરની પ્રતિક્ષા કરતા, તેઓ પોતાના ઘેર જવા માટે રવાના થયા હતા.

સમાચારો સંક્ષિપ્તમાં

કોઈમબતુર, તામિલ નાડુ

5મી એપ્રીલે કોઈમબતુર હવાઈ મથકની આસપાસ રહેતા આશરે 40 અભ્યાસીઓની સુવિધા માટે એક નવા ઉપ-કેન્દ્રનું ઉદ્ઘાટન કરવામાં આત્મયું હતું. સવારના 7:30 કલાકના સત્તસંગનું સંચાલન ઝેઆઈસી ભાઈ ટી.વી.વી. રાવ કારા કરવામાં આવ્યું હતું. તેમાં છાલના 80 અભ્યાસીઓ ઉપરાંત 10 નવા અભ્યાસીઓએ છાજરી આપી હતી. ત્યાર બાદ પ્રશ્નોત્તરીનું સત્ર રાખવામાં આવ્યું હતું જેમાં કોઈમબતુરના સીઆઈસી, ભાઈ ટી.એ.સ.મનીઅમ, અને ઝેડઆઈસીએ શ્રોતાગણ કારા પૂછવામાં આવેલા સવાલોના જવાબો આપ્યા હતા. અનુભવોના આદાન-પ્રદાન સત્ર બાદ કાર્યક્રમનું સમાપન બીજા સત્તસંગ અને બપોરના ભોજનથી કરવામાં આવ્યું હતું.

ભીલવાડા, રાજ્યસ્થાન

8મી માર્ચના રોજ, ભીલવાડા ખાતે, સત્તસંગ બાદ, “જંગી સાથેની હરિફાઈ” વિષય ઉપર રજૂઆત કરવામાં આવી હતી, જેમાં અભ્યાસીઓના સગાસંબંધીઓને તથા મિત્રોને આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા. ભાગ લેનાર અભ્યાસીઓને જીવન સહિત દસ પ્રશ્નો ઉપર ચિંતન કરવા જણાવવામાં આવ્યું હતું: શું જીવન ચાત્રા છે કે હરિફાઈ? જો તે જંગી હરિફાઈ હોય, તો આપણે શા માટે દોડી રહ્યા છીએ? શું આપણે બધા એક જ દિશામાં દોડી રહ્યા છીએ? આપણે આપણી દિશાને નક્કી કરવા થોભતા કેમ નથી? પરસ્પર સંવાદના સત્રમાં, ભાગ લેનાર અભ્યાસીઓને પૂછવામાં આવ્યું કે કચા પ્રશ્નથી તેમને સૌથી વધારે અસર થઈ હતી. કાર્યક્રમના સમાપનમાં તેઓને પ્રતિસાદ આપવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું. બધાએ જણાવ્યું કે તેમને કાર્યક્રમ ગમ્યો હતો અને આવા બીજા સત્રો નિયમિત રીતે રાખવાની ઈચ્છા વ્યક્ત કરી હતી. તેઓની જંગીઓની દિશાને બદલતો આ પ્રસંગ, ચિંતન કરવાની પ્રક્રિયાની શરૂઆત કરવામાં સફળ રહ્યો તેવી આશા રાખવામાં આવે છે.

મેંગલોર, કર્ણાટક

“સમર્પણને કેવી રીતે વિકસાવવું” મુદ્રા ઉપર 22મી ફેબ્રુઆરીના રોજ, કેસટ્રના સંચાલક, ભાઈ મોહનદાસ કારા વર્કશોપનું સંચાલન કરવામાં આવ્યું હતું. મેંગલોર અને આસપાસના કેન્દ્રોના આશરે 69 અભ્યાસીઓએ તેમાં છાજરી આપી હતી. તેમણે માસ્ટર પ્રત્યેના સમર્પણની અગત્યતાને અને ઝડપી આધ્યાત્મિક પ્રગતિ માટે તે કેમ જરૂરી છે, તેને સમજાવ્યું હતું. આવા પ્રકારનું સમર્પણ કેવી રીતે વિકસાવી શકાય તે માટે અભ્યાસીઓને તેમના વિચારો વ્યક્ત કરવા અને સમર્પણને વિકસાવા માટે વરચે આવતી અદ્યાશોની ચાદી બનાવવા જણાવવામાં આવ્યું હતું.

બપોરના ભોજન બાદ, સમૂહ ચર્ચા રાખવામાં આવી હતી. વ્યક્ત કરવામાં આવેલા વિચારોના સારાંશને દર્શાવતાં ભાઈ મોહનદાસે કણ્ઠું હતું કે ચર્ચાચેલા સૂચનોમાંથી જો અભ્યાસી ત્રણ-ચાર સૂચનોને ગંભીરતાતી અમલમાં મુક્શે, તો તે કે તેણી ચોક્કસપણે સમર્પણને વિકસાવી શકશે અને ઝડપથી પ્રગતિ કરશે. પ્રશ્નોત્તરી સત્રો કેટલાક સંદર્ભોને દૂર કર્યા હતાં. સમર્પણની ભાવનાને વધારવા માટે વ્યક્તિગત રીતે તેમણે શું કરવું જોઈએ તે માટે, અભ્યાસીઓને દસ મિનિટ માટે આત્મ નિરીક્ષણ કરવા માટે જણાવ્યું હતું. ત્યાર બાદ દ્રેક અભ્યાસી પોતાના મુદ્રાને બીજા અભ્યાસીઓને સમજાવ્યો હતો. સાંજે 4 કલાકે કાર્યશાળાનું સમાપન, સત્તસંગ કારા કરવામાં આવ્યું હતું.